

ДО 70-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ ЛЮБОВ ПЕТРУХ – НАУКОВЦЯ, ЕКСПЕРИМЕНТАТОРА, ВИНАХІДНИКА, УКЛАДАЧА БАГАТОМОВНИХ МЕДИЧНИХ СЛОВНИКІВ, ТЕРМІНОЛОГА

Любов Іванівна Петрух (24. 05. 1946, м. Львів) – доктор фармацевтичних наук (1990 р.), професор (1993 р.), завідувач кафедри фармацевтичної хімії факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (1991–2015 рр.). Проф. Л. І. Петрух – дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка (2015 р.), дійсний член-академік Української міжнародної академії профілактичної медицини НТШ у ЛНМУ імені Данила Галицького (2009 р.), член Української національної спілки педагогічних і наукових працівників Львівщини (1993 р.), член АН вищої школи України (1993 р.), президент фармацевтичної асоціації Львівщини (ФАЛ) (1998 р.); віце-президент (1994 р.), президент Світової федерації українських фармацевтичних товариств (СФУФТ, 2002 р.). Організувала і провела у Львові

27–29 травня 1994 р. I Конгрес СФУФТ, присвячений 125-річчю Галицького товариства фармацевтів. Проф. Л. І. Петрух нагороджена дипломом «За вагомий внесок у розвиток міста Львова, наукові та навчальні успіхи в галузі фармацевтичних наук» (1997 р.) Львівською міською радою, Західним регіональним відділенням АН вищої школи України. За вагомий внесок у розвиток сучасної медицини нагороджена дипломом лауреата Всеукраїнського проекту «Літопис досягнень сучасної медицини: Сучасна медицина та охорона здоров'я України» (К., 2010 р.). За вагомий внесок у розбудову незалежної України як успішний професіонал України нагороджена пам'ятною відзнакою «Літопису досягнень сучасної медицини: Успішні професіонали України» (К., 2011 р.).

Вперше розробила в ЦЗЛ Львівського заводу «Реактив» препаративні методики промислового синтезу 20 нових фармакологічно активних похідних флуорену, які затверджені Міністерством хімічної промисловості. Деякі з активних флуоренів запропоновані як новий клас потенційних ліків протимікробної і протівірусної дії.

Проф. Л. І. Петрух – автор українського протимікробного препарату Флуренізид, внесеного постановою Кабінету Міністрів України від 16. 11. 2001 р. № 1482, м. Київ, до «Національного переліку основних (життєво необхідних) лікарських засобів і виробів медичного призначення». З любов'ю до свого фаху проф. Л. І. Петрух втілює в життя власні наукові ідеї. Організувала промислове виробництво Флуренізиду у вигляді таблеток і капсул на АТ «Київський вітамінний завод» (2000 р.) та у вигляді піхвових свічок на ВАТ «Монфарм» (м. Монастирище Черкаської обл., 2001 р.). На фармацевтичний ринок впроваджують лікарські засоби, які відповідають державним стандартам, технічним регламентам і законодавству України.

Дослідженню Флуренізиду присвячено багато наукових праць, серед яких різна наукова продукція: раціоналізаторські посвідчення (23), авторські свідоцтва SU (28), патенти на винаходи України (59), статті до Державної фармакопеї України (7), інформаційні листи, затверджені Українським центром наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи (Укрмедпатентінформ) МОЗ України (14), галузеві нововведення МОЗ України (5), інструкції до медичного застосування Флуренізиду в порошоківій та інших лікарських формах (5).

Наукові праці лягли в основу нормативно-аналітичної та нормативно-директивної документації МОЗ України: технічні умови, тимчасова фармакопейна стаття, фармакопейна

стаття, технологічні регламенти, інструкції до медичного застосування Флуренізиду та лікарських форм на його основі, інформаційні листи та нововведення в системі охорони здоров'я. Інформаційні листи містять обґрунтовані на засадах доказової медицини рекомендації п'яти наукових проблем МОЗ України: «Фтизіатрія і пульмонологія», «Акушерство і гінекологія», «Дерматологія, венерологія», «Урологія та нефрологія», «Кардіологія і ревматологія» щодо ефективності і застосування способів, схем і доз Флуренізиду та його лікарських форм. За науковою тематикою у галузі медицини й фармації вченими України захищено 7 докторських та 48 кандидатських дисертацій.

Проф. Л. І. Петрух – автор 7 монографій: «Актуальність створення і впровадження у промислове виробництво нових лікарських засобів» (Зб. описів винаходів, Львів, 2003 р.), «Вклад у розвиток української фармацевтичної та медичної науки й практики кафедри фармацевтичної хімії факультету післядипломної освіти ЛНМУ імені Данила Галицького. Історичний нарис. До 50-річчя факультету післядипломної освіти ЛНМУ імені Данила Галицького» (Львів, 2005 р.), «Флуорени як туберкулостатики. Флуренізид: мікробіологічні, фармакологічні та клінічні аспекти» (Львів, 2008 р.)» «Фармацевтична освіта і мова. Здобутки наукової фармацевтичної діяльності» (Львів, 2011 р.), «Флуренізид: від синтезу до лікарського препарату в стандартах лікування туберкульозу і хламідіозу» (Львів, 2012 р.), «Флуорени вірулоцидної дії. Противірусна активність флуренізиду і перспектива застосування у боротьбі з біотероризмом» (Львів, 2014 р.), «Хламідіоз. Флуренізид. Супозиторії антихламідійної дії» (Львів, 2015 р.).

Професор Любов Петрух – керівник докторської і 6 кандидатських дисертаційних робіт, продовжує опонувати, редагувати, рецензувати наукові праці, монографії і довідкові видання.

Термінологічна діяльність проф. Л. І. Петрух присвячена унормуванню і стандартизації медичної і фармацевтичної термінології у XXI ст.

Велика трудівниця сумлінно й натхненно працювала над укладанням медичних словників (у 1990–1995 рр. – у видавничій спілці «Словник» ЛДМІ над ОСУМТ і УЛАМТС спільно з великим авторським колективом, у 2005–2015 р.р. – над УЛАМЕС із канд. мед. наук, доцентом Головка І. М.): Орфографічного словника українських медичних термінів (Львів, 1993 р.), Українсько-латинсько-англійського медичного тлумачного словника (Львів, 1995 р.), Українсько-латинсько-англійського медичного енциклопедичного словника (Київ, 2012, 2013, 2015, 2016 рр.), Українсько-латинсько-англійського медичного енциклопедичного словника «А-Я» (Київ, 2016 р.).

У XXI ст. цінність укладених ОСУМТ, УЛАМТС і УЛАМЕС велика і їх значущість для історії, розвитку української мови, науки і культури вагома.

Науковий доробок проф. Любові Петрух становить понад 500 наукових праць.

За час незалежності України Петрух Л. І. послідовно долала шлях від власної наукової ідеї до ефективного українського Флуренізиду. Шлях цей включав пов'язані між собою галузі знань «фармацевтична наука → синтез → технологія → контроль якості → промислове виробництво ліків → фармакологія → медицина → стандарти лікування хворих на туберкульоз і хламідіоз».

Вагомим результатом наукової діяльності проф. Л. Петрух як філолога-термінолога є створені вперше в Україні медичні словники ОСУМТ, УЛАМТС і УЛАМЕС.

Фармацевтична громадськість, друзі, колеги та учні сердечно вітають Любов Іванівну і бажають дорогій Ювілярці здоров'я, сил і натхнення для здійснення нових ідей і задумів в ім'я України.

*Оляна Михалик, канд. фарм. наук, доцент
Марія Коваленко, канд. фарм. наук, доцент
Леся Шелепеть, канд. фарм. наук, доцент
Ігор Чабан, канд. фарм. наук, доцент
Леся Кукуруза, провізор, здобувач*